

Missziós úton Afrikában...

A kecskeméti háziorvos Jakkel Anna jóval elmúlt ötven éves, amikor úgy érezte, hogy változtatni akar az életén. Mint vallja: már azért érdemes volt Afrikába mennie, mert átértékelődtek benne a dolgok. Másképp látja azóta a saját világát, és a nagyvilág dolgait is. Alighogy megjött afrikai missziójáról, máris a következő úton töri a fejét.

Irigyellek a bátorságodért. Hogy mertél belevágni?

– Mindenkinek van egy álma, néha több is! Bátorsága nem biztos, hogy megadatik. A Ratkó gyerekek élete nem volt túl fényes a mai gyerekekéhez képest, de tisztos szegénységben, annál nagyobb tudászsomjával telt el. A könyv volt az én birodalmam, mindenevő voltam: Rejtőtől a klasszikusokig, az Amazonas vidéki útleírásoktól kezdve, az Afrika utazókon át egészen a Hemingway könyvekig. Aztán jöttek a filmek, a Kilimandzsáro hava, szóval régóta motoszkált a gondolat bennem, milyen jó lenne elmenni, olyan helyekre a világban, ahol háború van. Beállni önkéntesnek, és segíteni az embereknek. Miután egy kicsit elgázolt az élet – 56-ban meglegyintett a paralízis szele –, enyhén korlátozódtak a pályaválasztási lehetőségeim. Minimális maradványtünetek mellett teljesen normális életet élhettem, és élek is. Férjhez mentem, gyerekeim születtek, sajnos 11 éve meghalt szegény drága férjem, a szíve nem bírta a hajtást... nem tudott elszakadni a betegektől még utolsó percében sem... Sok évig magamba roskadtam, nehezen lábaltam ki a bajokból. A munkám átsegített sok mindenben, nem volt időm semmire, magamra sem. A gyerekek megnöttek, két tündérszép kislány unokám is van. A magánéletem nagyon zavaros lett, nehezen találok a helyem, még nem vagyok olyan öreg, hogy feladjam minden álmomat. Elkezdtem olyan eretnek dolgokat, amik kihúztak az apátiámból. Hólégballon egyesület tagja lettem, aktívan jártam versenyekre a kecskeméti csapattal, sokat utaztam a barátaimmal, de nem elégítették ki kíváncsiságomat a turistautak, szerettem volna a színpalak mögé nézni.

Hát most sikerült.

– Nagy volt bennem a megújulás iránti vágy, a tenni akarás, és meg kell mondanom – az elfojtott kalandvágy, amit nem szégyen bevallani! 2009 nyarának elején olvastam a Nők Lapja egyik számában a misszióról, az AHU-ról, azonnal felvettem a kapcsolatot velük e-mailben, majd telefonon és személyesen. Októberben már a 4. misszió jött haza Kongóból, és én elmentem a repülőtérre a fogadásukra. Úgy váltam el az Afrikai-Magyar Egyesülettől, hogy elköteleztem magam a Háború Gyermekai akció következő útjára. Január közepén már a védőoltásokat is megkaptam, Jelenik Zsuzsanna a Gyáli úti Nemzetközi Oltóközpont főorvosa ellátott minden, a trópusokra fontos gyógyszerrel, tanáccsal. A sárgaláz, tífusz, kolera, agyhártyagyulladás, fertőző májgyulladás volt a legfontosabb, és persze a malária profilaxis. Hál'istennek mindhárom misszióból épen, egészségesen jöttem haza, társaimmal együtt. Nagyon fontos betartani minden higiéniai alapszabályt, mert Afrikában a folyóvíz csak illúzió, a nagyvárosokban sem mindenhol elérhető, az áramszolgáltatással együtt teljes a káosz, a vezetékek kiépítése csak kezdetleges állapotban van. Ha van. Minden utunkon nagymennyiségű packozott víz beszerzése volt az első feladat, mivel a nagy melegben a folyadékigény sokkal nagyobb, és a mi bélfőránk nem biztos, hogy bírja az afrikai vízminőséget. Ha tehetjük, csak forralt vizet ittunk, ami gondot jelentett, mert az áramhiány miatt nem sokra mentünk a vízforráló-

inkkal. A helyi lakosok kis, faszenes szabadtéri tűzhelyeken főznek, a földön van a konyha, a mosás, a mosogatás, a gyerekfürdetés szerte Afrikában, sajnos legtöbbször ugyanabban az edényben. Belegondolni is borzasztó! Beleszólni nincs jogunk, csak finoman tanácsolhatunk más módszert! Mi is megtanultuk az üveg palackos vizet kiporciózni, hogy még egy kicsi maradjon fogmosáshoz is, mert a víz beszerzése nem egyszerű. Afrikában semmi nem úgy működik, mint itthon, a boltok választéka elég szűk! Az olajos hal és a spagetti pár nap ott tartózkodás után már fejedelmi lakomának számított, főleg ha volt hozzá egy kis piros arany. Néha vagdalthúskonzerv is kapható. Szerencsére gyümölcsből nincs hiány, és olcsó is, mivel a fák roskadásig telve vannak Maliban és Guineában mangóval. Kongóban hatalmas banánligeteket láttunk.

Kicsit komolyra sikeredett a kaland.

– A Teréz anyai ihletés, a segíteni akarás minden nehéz helyzetet áthidal, mint mindig a munkánk során, itthon is, ott is. Nem veszünk el a részletekben, megoldásra váró feladatok, segítségre váró emberek és főleg kisgyerekek gondja a legfontosabb.

Mit vittél magaddal az útra?

– Egyéb kellékeink közül a kézfertőtlenítő nagyon fontos volt, mivel saját egészségünk megóvása is fontos a munkánkban! Hál'istennek kapható kis és nagy kiserelésben, mindenféle folyé-

kony kézmosó, vittünk bőségesen. A gumikesztyű is nélkülözhetetlen, de sajnos a nagy melegben lehetetlen egész nap abban dolgozni. Ha sebet kezeltünk, főleg ha nagyon elhanyagolt és nagy felület volt, természetesen kesztyűben láttuk el, de a lepra és egyéb fertőző betegségre gyanús betegeket is csak kesztyűben érintettük meg. Köszönet az EGIS-nek az egyszer használatos gumikesztyűkért, gumilepedőkért, kéz- és bőrfertőtlenítőkért, és sok biztatásért. A fejlámpa is nélkülözhetetlen kelléke volt az útnak, mert a teljesen kaotikus áramszolgáltatás mellett bizony se olvasni, sem egyebet nem lehet nélküle. A kis kézi elemlámpa és a fejlámpa alaptartozék az Afrikába utazóknak. Még a mellék-helyiségbe sem lehet menni nélküle. Bamakóban kellemes, jól felszerelt épületben laktunk, folyóvízzel és a legmegbízhatóbb áramellátással, időnkénti szünetekkel, de ez sosem tartott egy napnál tovább. Guineában már ismét szükség volt a túlélő felszerelésre, mivel az áramfejlesztő generátorok, már ahol voltak, csak néhány órát működtek. A fürdés itt azt jelenti,

hogy le kell szappanoznia magát az embernek, és utána a nagy tálakból mérített vízzel leöblítenie magát. Sehol nem volt meleg víz, de az első alkalom után, amikor az ember lélegzete elakadt a hidegvíztől, már nem is hiányzott, jólesett lehűlni a 35–40 fokos hőségben. Hajmosáshoz is hideg vizet használtunk, Guineában nagyon jólesett az óceán közelsége, minden nap igyekeztünk munka után és hétvégi szabadidőnkben úszni a kellemes meleg vízben. Maliban és Kongóban a szállásunk volt az egyetlen lehetőség a tisztálkodásra. Mivel a kontinens belsejében tartózkodtunk, más élményekben volt részünk! Ilyen Guineában az óceán, Kongóban a hihetetlenül szép őserdő, működő tűzhányók és minden, ami a természet szépségét jelenti. Maliban a sivatag közelsége és az iszlám hatalmas építményei, Djenne és Dogonföld felejthetetlen emlékek. Mindhárom országban nagyon kevés idő maradt arra, hogy messzemenőig megismerjük hol is vagyunk, mivel általában hat napot dolgoztunk. Így aztán együtt élünk az emberekkel, beolvadtunk a falu, a város életébe, sok jó barátot szereztünk. Működő kapcsolatok alakultak ki, gyakori az SMS, az e-mail, néha telefonon beszélünk kollegákkal, szállásadóinkkal.

A filmekben és a regényekben ilyenkor megjelenik egy jó svádájú kutató, akivel egymásba szerethettek.

– Sajnos a gazdag sivatagi hercegek és a sármos, vagány utazó-kutatók más irányba mehettek, mert mi mindenhol önkéntes hölgyekkel találkoztunk, akik a világ minden részéről érkeztek segíteni erre a meggyötört földrészre.

Bozsán Eta

Be **Kopogtató**

orvosokról – orvosoknak...

könyvek
ízék
hangulatok
emberek

„Tóparti” újdonságok
a kardiológiában

Ne bősítsd fel Pánt!

Halálos vírus az úrből

Ha egy bolha nagyot ugrik...

Hipertónia Társasági Magazin

2011. III. évfolyam 3. szám

